CONCEPT

AO Kinderopvangtoeslag

15 oktober 2020
16:15 – 19:45
AO Kinderopvangtoeslag

Inhoudsopgave

1. BLOK 1 - Organisatie 6

1.1. Vangnetbepaling 7

1.1.1. Spreeklijn 7

1.2. Monitoring Nationale ombudsman /klachtenproces UHT 8

1.2.1. Spreeklijn 8

2. BLOK 2 – Cijfers en waar we staan / tijdpad 10

2.1. Factsheet aantallen en uitbetalingen per 14-10 11

2.1.1. Factsheet 11

2.2. Planning niet snel genoeg 12

2.2.1. Factsheet 14

2.3. Terugduwen van aangepaste suggesties – geef ons de ruimte. 15

2.3.1. Spreeklijn 15

2.4. Aantallen ouders in beeld (verschillende lijsten) 16

2.4.1. Spreeklijn 16

2.4.2. Factsheet lijsten met aantallen ouders 18

2.5. Financiën 20

2.5.1. Spreeklijn 20

2.5.2. Q: Hoeveel compensatie- en herstel wordt er nog betaald in 2020?” 22

2.5.3. Q: Kunt u bij benadering iets zeggen 23

2.5.4. Q: Wat gebeurt er met de rest van de 135 mln? 24

2.5.5. Factsheet financiën 25

3. BLOK 3 – Versnellingsopties, acuut/schrijnend en noodvoorziening 27

3.1. Afbakening acuut / schrijnend en ouders die zich niet zelf durven te melden 28

3.1.1. Spreeklijn 28

3.2. Voor- en nadelen versnellingsopties, noodvoorziening 30

3.2.1. Spreeklijn 30

3.3. Wachtgeld 32

3.3.1. Spreeklijn 32

3.4. Behandelkaders gepubliceerd op de website 34

3.4.1. Spreeklijn 34

3.5. Eerste betaling? 35

3.5.1. Wordt de eerste betaling schriftelijk bevestigd? 35

4. BLOK 4 - Gemeenten 36

4.1. Lopende initiatieven met gemeenten 37

4.2. Verdeling activiteiten BD / VNG / gemeenten 40

Belastingdienst 40

VNG..... 40
4.3. Factsheet initiatieven die er voor zorgen dat ouders ook voor zij in behandeling worden genomen in contact worden gebracht met gemeenten.....42
4.4. Q: Wat is er al in gang gezet om gegevensdeling met gemeenten structureel mogelijk te maken?..... 43
4.4.1. Spreeklijn..... 43
4.5. Wat als de kosten voor de samenwerking met gemeenten veel hoger uitkomen dan de €11mln?..... 44
4.5.1. Spreeklijn..... 44
5. BLOK 5 – Het verleden..... 45
5.1. Samenloop met FSV, KPMG rapport & AP over tweede nationaliteit.....46
5.1.1. Algemene spreektekst FSV en AP rapport.....46
5.1.2. Q. Bent u bereid gediscrimineerde ouders en/of ouders in FSV additionele compensatie te geven?.....48
5.1.3. Q. Bent u bereid gediscrimineerde ouders en/of ouders in FSV additionele compensatie te geven?.....51
5.1.4. Q. Zitten er in de ontdekte gegevens (archief) in FSV ook toeslagouders of CAF-ouders? 52
5.1.5. Q. Bent u bereid om te stoppen met het schonen van systemen lopende het onderzoek naar FSV?..... 53
5.1.6. Q. Welke opschoningen hebben er de laatste 2 maanden plaatsgevonden?..... 54
5.1.7. Q. Wat is de verhouding tussen het onderzoek naar de effecten van FSV en de hersteloperatie?..... 55
5.2. Stukken over het verleden die alsnog gevonden worden..... 56
5.2.1. Spreeklijn..... 56
6. BLOK 6 - Overig..... 57
6.1. 96% OGS is onterecht gebleken..... 58
6.1.1. Hoe kan het dat nu pas blijkt dat 96% OGS onterecht was?.....58
6.2. Juridische ondersteuning gedupeerde ouders.....60
6.2.1. Spreeklijn..... 60

Algemene spreeklijn

Voorzitter,

Ik realiseer me dat het herstel van de toeslagenaffaire langer duurt dat dan we allemaal zouden willen. Maar we zijn wél op weg met wat ik beschouw als de kern van mijn opdracht: gedupeerde ouders écht helpen hun leven op orde te krijgen.

We spreken vandaag over de hersteloperatie voor ouders die getroffen zijn door de problemen bij Toeslagen. In de derde Voortgangsrapportage heb ik aangegeven in welk tempo en in welke volgorde we gedupeerde ouders gaan helpen.

We hebben sinds het vorige debat met uw Kamer hard gewerkt om de herstelorganisatie te versterken. En we de mogelijkheden onderzocht om de hersteloperatie te versnellen. Vanaf november kunnen we groepen ouders tegelijk gaan helpen: goed, zorgvuldig en met oog voor hun persoonlijke situatie. De aantallen ouders die we helpen zullen maand-op-maand toenemen.

Parallel aan de versterking van de organisatie zijn we begonnen met hulp aan ouders in acute problemen. Op dit moment hebben we PM ouders in beeld in acute problemen of in een zeer schrijnende situatie. Zoals aangegeven in de VGR zullen we deze ouders nog dit jaar helpen. Waar het kan door een volledige beoordeling. En anders met een eerste uitbetaling of via de daarvoor opgerichte noodvoorziening. Deze eerste uitbetalingen hoeft nooit te worden terugbetaald.

De herstelorganisatie heeft inmiddels PM ouders geholpen. Nog geen grote aantallen, maar ik ben oprecht blij met elke ouder die wie uit acute financiële nood halen. Zo hebben we afgelopen week een ouder geholpen die de uitvaart van een overleden familielid niet kon betalen.

In totaal hebben zich tot nog toe PM gedupeerde ouders bij ons gemeld. Al deze ouders krijgen in oktober en november bericht wanneer wij ze kunnen helpen. Ouders met een persoonlijk zaakbehandelaar krijgen in de eerste helft van volgend jaar uitbetaald. Deze groep bestaat nu uit 1300 ouders.
Voor alle ouders die zich nu bij ons gemeld hebben, geldt dat zij voor eind volgend jaar uitbetaald krijgen.

Voorzitter, ik heb het eerder gezegd: voor een belangrijke groep ouders is enkel financiële compensatie niet genoeg om de problemen die de toeslagenaffaire heeft veroorzaakt, op te lossen. Ik ben daarom erg blij met de afspraken die we hebben gemaakt over samenwerking met de gemeenten. Want gemeenten kunnen ouders helpen op essentiële punten waar wij dat niet kunnen. Bijvoorbeeld als mensen psychische hulp nodig hebben of op zoek zijn naar een woning.

Voorzitter, de problemen uit het verleden kunnen we niet wegnemen. Maar we kunnen ouders wel helpen met een nieuwe start. Dat zijn we verplicht, en dat gaan we ook doen.

1. BLOK 1 - Organisatie

1.1. Vangnetbepaling

1.1.1. Spreeklijn

- Ouders in bijzondere, schrijnende situaties, die niet of onvoldoende geholpen zijn met één van de andere regelingen, kunnen een verzoek indienen bij Toeslagen.
- Ik hecht hier veel belang aan en daarom heb ik hier 20 mln voor gereserveerd.
- De exacte regeling wordt bepaald op basis van de ingekomen verzoeken en het advies daarover door de Commissie van Wijzen en de Commissie Aanvullende schade.

1.2. Monitoring Nationale ombudsman /klachtenproces UHT

1.2.1. Spreeklijn

- De ombudsman heeft mij (en in afschrift aan uw Kamer) vorige week laten weten dat de monitor naar de klachtbehandeling in de herstelorganisatie officieel van start is gegaan.
- Afgelopen dinsdag heb ik op zijn verzoek informatie met hem gedeeld omtrent de herstelorganisatie en operatie.
- De brief heb ik ook in afschrift aan uw Kamer gezonden samen met de bijlage over de inrichting van de klachtbehandeling.
- We zijn hard aan het werk om het klachtenproces in te richten binnen de herstelorganisatie. Tot dusver was de klachtbehandeling, zowel over de reguliere behandeling als over de herstelbehandeling, centraal gesitueerd bij team Klacht van Belastingdienst/Toeslagen.
- De verdere inrichting van het klachtenproces met daarbij een volledige uitwerking van de

werkwijzen, rollen en verantwoordelijkheden vindt in de komende weken plaats. Het streven is om een team (in opbouw) klaar te hebben staan op 1 november voor de behandeling van klachten binnen UHT.

- Om die reden heb ik op dit moment nog niet het gevraagde overzicht van de status van klachtbehandeling, individuele klachtdossiers en een lijst van medewerkers die deze specifieke klachten behandelen over de uitvoering van de hersteloperatie kunnen verstrekken.
- De informatie zal op korte termijn alsnog gedeeld worden met de ombudsman zodat hij de monitor op een goede manier kan uitvoeren. Vanuit onze kant zullen we hier alle medewerking aan verlenen.

2.BLOK 2 – Cijfers en waar we staan / tijdpad

2.1. Factsheet aantallen en uitbetalingen per 14-10

2.1.1. Factsheet

1e betaling	
Aantal	60
Totaal bedrag	€ 494.137
gemiddeld bedrag	€ 8.235
Integraal	
Aantal	7
Totaal bedrag	€ 221.431
gemiddeld bedrag	€ 31.633
Noodfonds	
Aantal	23 (inc 1)
Totaal	€ 10.900
gemiddeld bedrag	€ 474
Totaal	
Totaal aantal	90
Totaal bedrag	€ 726.568
Gemiddeld bedrag	€ 8.073

NB: Dit zijn de betalingen die zijn gedaan sinds het vorige AO op 20 augustus (excl. CAF-11 en de eerste 108).

2.2. Planning niet snel genoeg

- De planning om ouders te helpen is gebaseerd op drie groepen ouders:
  a. ouders in acute problemen
  b. Ouders in zeer schrijnende situaties
  c. Overige ouders die zich hebben gemeld
- Bij de planning is uitgegaan van:
  - de wettelijke kaders
  - de afgesproken behandelaanpak
  - de gekozen versnelling
  - het optimaliseren van de inrichting van UHT
- Dit leidt tot een inschatting van de planning zoals weergegeven in figuur 2 van de 3e VG:
  - 300 tot 600 dit jaar
  - oplopend van 1.500 tot 3.000 in het eerste kwartaal van 2021
  - tot max 12.300 in het vierde kwartaal van 2021
- Ik had, net als u, graag gewild dat meer ouders sneller geholpen kunnen worden. Dat is helaas niet mogelijk zonder afbreuk te doen aan de uitgangspunten die ik met uw Kamer heb afgesproken. Ook kost het opzetten van een

geheel nieuwe Uitvoeringsorganisatie nu eenmaal tijd.

- Ik ben ervan overtuigd dat de organisatie die er nu is bezet wordt door gemotiveerde en gekwalificeerde medewerkers die in staat zijn gedupeerde ouders goed te helpen.
- Wanneer op basis van ervaring een verdere versnelling mogelijk is, zal ik u dat zo snel mogelijk melden.

2.2.1. Factsheet

- **Risico's** bij de planning:
  - ziekteverzuim als gevolg van Corona
  - ICT-tools niet tijdig
- Vanaf begin november is **UHT** zodanig **versterkt** dat begonnen kan worden met de hulp aan grotere groepen ouders.
- Een **einddatum** is nog niet te geven, omdat ouders zich nog tot 2023 aan kunnen melden.

2.3. Terugduwen van aangepaste suggesties – geef ons de ruimte

2.3.1. Spreeklijn

- Verschillende Kamerleden willen nu snel grote groepen een standaardbedrag overmaken.
- Hoe zeer ik het ongeduld van deze leden en van ouders ook mee voel is dat niet de manier om dit op te lossen.
- Ook uw Kamer wil dat we elke zaak persoonlijk bekijken. Een uitkering ineens van 1000 of 2500 euro aan een grote groep mensen gaat hier lijnrecht tegenin. Ik heb hier juridisch ook geen grondslag voor.
- Ik vraag u dan ook mij de komende maanden de tijd te geven om deze trein die net vertrokken is op stoom te krijgen, daar kunt u mij op afrekenen.
- Inmiddels is voor schrijnende gevallen een regeling getroffen, daar kunnen we snel maatwerk bieden.

2.4. Aantallen ouders in beeld (verschillende lijsten)

2.4.1. Spreeklijn

- Er zijn twee lijsten met gemeenten gedeeld. Eerder al één met circa 22.000 ouders en recent één met circa 8.500 ouders
- De **oude lijst** bevatte **het totaal aantal ouders** dat gemeenten **maximaal** konden verwachten op basis van de toen geldende regelingen. Hierin zaten ook ouders uit CAF-onderzoeken die **niet vergelijkbaar** zijn en de **totale O/GS populatie** die toen in beeld was.
- Die lijst zegt echter **niets** over de **daadwerkelijke aantallen van ouders die hulp zoeken of herbeoordeeld** willen worden
- Om die reden gebruiken we deze lijst niet meer, maar kijken we naar de ouders die zich daadwerkelijk gemeld hebben voor een herbeoordeling. Dat is de lijst van circa 8500
- Zoals eerder aangegeven zullen we na behandeling van de ouders die zichzelf gemeld hebben ook de

overige ouders behandelen die onderdeel zijn van een CAF-vergelijkbaar onderzoek. Deze zullen dus bovenop het totaal van de 8500 komen

- Op het moment kunnen we geen inschatting maken van het totaalaantal ouders dat zich bij ons zullen melden. Wel heb ik in de **tweede** voortgangsrapportage al een inschatting gemaakt van het aantal ouders dat maximaal in aanmerking zou komen. We verwachten niet dat al deze ouders zich ook echt gaan meldenAangezien ouders in meerdere jaren op meerdere regelingen aanspraak kunnen maken en daarmee overlap ontstaat, valt het nog niet te zeggen om hoeveel ouders dit gaat. In die context is het getal 26,200 ouders met OGS label als grootste noemer opgepikt.
- Daarnaast zijn deze inschattingen (deels) gebaseerd op steekproeven. Zodoende kunnen we deze inschatting niet toebedelen aan gemeenten.

2.4.2. Factsheet lijsten met aantallen ouders

Algemene aandachtspunten:

- De lijst van gedupeerden per gemeente is geen exacte uitsplitsing van de aantallen in de planning (bevat ook ouders die al gecompenseerd zijn)
- De lijst van gedupeerden per gemeente bevat nog niet de ouders uit CAF-vergelijkbare zaken die zich nog niet gemeld hebben. **U kunt toezeggen** die in het vervolg wel toe te voegen.
- Het getal 26.000 lijkt in het leven geroepen op basis van de tabel in de 2e VGR waarin het aantal ouders met een O/GS label zonder openstaande schuld genoemd werden (26.200)

'Lijst van 8300' (inmiddels ~8500 – gepubliceerd op de website)

Bevat wel:

- CAF-vergelijkbaar die zich hebben gemeld
- CAF-11 ouders die herbeoordeling voor andere jaren hebben aangevraagd
- CAF-niet-vergelijkbaar die zichzelf gemeld hebben
- Niet-CAF die zichzelf gemeld hebben
- 108 eerste uitbetalingen + overige uitbetalingen sindsdien (daarom zijn deze aantallen niet te vergelijken met de aantallen in de planning)

Bevat niet:

- CAF-vergelijkbaar die zich nog niet hebben gemeld (worden wel behandeld, maar pas na de zelf-melders)
- CAF-11 ouders die bezwaar hebben aangetekend (of zich niet hebben gemeld voor andere jaren)
- OGS populatie (tenzij gemeld als onderdeel van een andere populatie)

'Lijst van 22.000' (in juli gedeeld met VNG/gemeenten)

De lijst bevat:

- Alle ouders betrokken in CAF-onderzoeken (**ook niet-vergelijkbaar**)
- Alle ouders met een O/GS label en openstaande schuld
- Alle overige zelfmelders (Peildatum is 7 mei 2020)

NB: alle 21977 ouders zijn unieke ouders

Bron voor aantal '26.000' – uit tweede VGR

Regeling	Aantallen ouders*	Bedragen
1. Compensatie voor institutionele vooringenomenheid	6.900	€ 140 mln
2. Hardheidstegemoetkoming	8.500	€ 112 mln
3. Persoonlijke betalingsregeling en compensatie OG/S	**26.200**	€ 92 mln
4. Vangnetbepaling	n.t.b.	€ 20 mln
5. Werkelijke schade	n.t.b.	€ 20 mln
6. Overig	n.t.b.	€ 26 mln
Totaal		€ 410 mln

* Vanwege het aangepaste perspectief op O/GS ouders zonder openstaande schuld, zijn deze aantallen hoger dan eerder gecommuniceerde aantallen. Verderop licht ik dit toe. Daarbij is het belangrijk om op te merken dat er overlap is tussen de verschillende doelgroepen die nog niet volledig in beeld is. De hier genoemde aantallen kunnen dus niet bij elkaar worden opgeteld om een totaal aantal ouders te berekenen.

2.5. Financiën

2.5.1. Spreeklijn

- Er zijn verschillende vragen gesteld over de financiële kant van de hersteloperatie, zowel schriftelijk als vandaag.
- Het is goed daarbij onderscheid te maken tussen:
- de **Programmakosten**, de kosten voor compensatie- en herstel van de gedupeerden, hiervoor wordt een schatting gemaakt als onderdeel van de budgettaire besluitvorming voor de Najaarsnota
- en de **Apparaatskosten**, de kosten voor de uitvoeringskosten voor het herstel. Voor 2020 wordt ***indicatief*** een bedrag van cairc €50 mln verwacht.
- Daarnaast is € 11 mln beschikbaar gesteld voor de samenwerking met gemeenten, om ouders gemeentelijke hulp te kunnen bieden, naast de compensatie en herstel die UHT biedt.
- In 2020 zijn de Programmakosten naar verwachting lager dan de Apparaatskosten, omdat

de herstelorganisatie in 2020 is opgestart, ingericht en op sterkte is gebracht.
Zoals u weet, duurt de start van het grootschalig beoordelen langer dan verwacht. We zullen dan ook minder compensatie uitkeren in 2020 dan we aan het begin van het jaar verwachtten. Dit draagt ook bij aan deze verhouding tussen programma- en apparaatskosten.

2.5.2. Q: Hoeveel compensatie- en herstel wordt er nog betaald in 2020?”

A:

- Een schatting daarvan wordt nu in kaart gebracht als onderdeel van de budgettaire besluitvorming voor de Najaarsnota (2e suppletoire begroting). Aangezien deze besluitvorming op dit moment nog loopt, kunnen we daar nog geen (harde) uitspraken over doen.
- Over de uitkomsten van deze besluitvorming wordt uw Kamer met de Najaarsnota geïnformeerd.

2.5.3. Q: Kunt u bij benadering iets zeggen

A:

- Ik begrijp uw wens om meer inzicht in de getallen. Zoals ik al aangaf, zijn daarin nu nog geen harde uitspraken te doen.
- ***Indicatief*** wordt verwacht dat er ca. €15 mln nodig is voor programma-uitgaven in 2020.

2.5.4. Q: Wat gebeurt er met de rest van de 135 mln?

A:

- Hier kan ik nu echt geen uitspraken over doen.
- Dit is onderdeel van de reguliere budgettaire besluitvorming en is onderhevig aan de Rijksbrede begrotingsregels.
- Deze besluitvorming is op dit moment gaande. Uw Kamer zal hier op de reguliere momenten, bij najaars- en voorjaarsnota, over worden geïnformeerd.

2.5.5. Factsheet financiën

- Voor het programma zijn twee soort kosten:

  Programmakosten: Kosten voor compensatie- en herstel van de gedupeerden ouders (Circa 15 miljoen)
- **Apparaatskosten:** Kosten voor de uitvoering van de UHT organisatie o.a. personeel, inhuur en materieel:

  - Circa 50 miljoen voor Belastingdienst en

  - 11 miljoen voor de gemeenten

- Overzicht **indicatie** verwachte apparaatskosten voor 2020:

Kostenpost	**Bedrag (€ mln.)**
Eigen personeel	12
Inhuur	16,5
Materieel	4
Overheid algemeen	7,5
Ketenpartners	10
Totaal	**Circa € 50**

Deze cijfers zijn gebaseerd op de financiële maandrapportage van september.

Overzicht kosten onderzoek:

BCG	Doorlichting en advies	€ 465.000
KPMG	Vaktechnische lijn	€50.000
	Meldingen klokkenluider	€ 138.910
Deloitte		
Capgemini	Onderzoek verloren stukken	€ 99.800
EY	*Ondersteuning*	

Bedragen exclusief btw en reis en verblijfkosten.

- Bij de afweging van **versnellingsopties** is onder andere gekeken naar de budgettaire gevolgen van deze opties. Dit heeft echter geen doorslaggevende rol gespeeld bij het bepalen van de gekozen versnellingsopties.

- **Verhouding uitgaven**:
  Op basis van het huidige budget voor de gehele hersteloperatie zal naar verwachting iets minder dan 80% van de uitgaven van UHT aan compensaties worden uitgegeven (€ 410 mln.) - en ruim 20% aan de uitvoering worden besteed (€ 110 mln.).

3.BLOK 3 – Versnellingsopties, acuut/schrijnend en noodvoorziening

3.1. Afbakening acuut / schrijnend en ouders die zich niet zelf durven te melden

3.1.1. Spreeklijn

- Het is lastig om een harde grens te trekken over wat is nou zeer schrijnend en wat is acuut, omdat er ontzettend veel verschillende situaties denkbaar zijn.
- Als we dat **nu te hard kaderen** bestaat het risico dat er later ouders buiten de boot vallen die wel voorrang in de behandeling zouden moeten krijgen
- Om toch te zorgen voor **consistentie** in de beoordeling hebben we **richtlijnen** opgesteld en laten we de beoordeling zoveel mogelijk over aan hetzelfde team wat gespecialiseerd is in de beoordeling hiervan. Dat team heeft een belangrijke rol gespeeld in het opstellen van die richtlijnen.
- Naarmate we meer ouders spreken, kunnen ook de richtlijnen nóg nauwkeuriger worden vormgegeven
- Ik kan me voorstellen dat er ouders zijn die om uiteenlopende redenen terughoudend zijn in het vragen om hulp en die zich niet comfortabel voelen

om zich als zeer schrijnend of acuut aan te melden.

- Naast dat ouders zichzelf aan kunnen melden, kunnen ze ook door anderen aangemeld worden.
- De persoonlijk zaalbehandelaar is daar de belangrijkste rol in bij ons intern, maar we krijgen bijvoorbeeld ook regelmatig ouders door via de instanties waarmee we samenwerken zoals gemeenten. **Ook heb ik zelf ouders aangedragen** vanuit oudergesprekken.
- Afgelopen week hebben op basis van het **webinar** wat we georganiseerd hebben ook nog eens zo'n **100 aanmeldingen** binnen gekregen.
- Op deze manier hopen we op korte termijn alle ouders in beeld te krijgen waarvan wij vinden dat ze met voorrang geholpen moeten worden.

3.2. Voor- en nadelen versnellingsopties, noodvoorziening

3.2.1. Spreeklijn

- Een team specialisten van verschillende disciplines heeft gekeken naar verschillende mogelijkheden die zowel **binnen als buiten de huidige wettelijke kaders** en de **met u gemaakte afspraken** vallen.
- Dit heeft geleid tot een **lijst met circa vijftien realistische alternatieven**, waaruit de vier alternatieven zijn geselecteerd die ik met u heb gedeeld.
- Overige opties zijn afgevallen omdat ze bijvoorbeeld **beperkte versnelling** zouden realiseren ten opzichte van vergelijkbare opties, of omdat de **ogenschijnlijke versnelling in de praktijk niet tot een versnelling van de operatie zou leiden.**
- Dat laatste is **bijvoorbeeld** het geval bij een optie waarin de Commissie van Wijzen niet meer om een oordeel wordt gevraagd bij een voorgenomen

afwijzing op individuele vooringenomenheid. Dit zou slechts een uitwerking hebben op de potentiële planktijd bij de Commissie van Wijzen, maar geen effect op de uitvoeringstijd bij UHT.

- Een zwaarwegend argument in de gemaakte keuzes is dat **extra wetgeving** niet alleen onrecht aandoet aan de afspraken die we eerder met elkaar hebben gemaakt, maar ook **aanvullende vertraging** op zal leveren. Ook wil ik niet tornen aan de afspraken die wij met elkaar hebben gemaakt over de **integrale behandeling** en wil ik ouders zoveel mogelijk het gevoel geven dat zij krijgen **waar ze recht op hebben** op basis van hun individuele situatie
- Wanneer ik deze optie bekijk in **combinatie met de andere oplossingen**, zoals de manier waarop ouders in **acute en schrijnende situaties met voorrang** worden behandeld en het instellen van de **Noodvoorziening**, denk ik dat we, gezien de situatie waarin we verkeren, een mooie oplossing hebben gevonden waarmee ouders zo snel en zo goed mogelijk geholpen worden, zonder te veel afbreuk te doen aan eerdere afspraken.

3.3. Wachtgeld

3.3.1. Spreeklijn

- Het is een gezamenlijke wens van de Kamer en van dit Kabinet dat we ouders niet in schrijnende situaties moeten laten tijdens de feestdagen. Wij zetten alles op alles om dit te bewerkstelligen.
- Daarom helpen we ouders met acute financiële problemen en ouders die in zeer schrijnende situaties zitten vóór het einde van het jaar met een spoedbetaling en is er voorzien in een noodvoorziening voor speciale situaties (bijv. medicijnen etc.).
- Het voorstel van SP en GroenLinks is om daar iets aan toe te voegen. Hoewel ik het voorstel sympathiek vind, maak ik mij ook zorgen. Voor de hersteloperatie als geheel – en voor het streven naar duidelijkheid voor alle ouders – leiden deze betalingen namelijk tot extra werk én vertraging.
- Uitvoeren heeft als consequentie dat gedurende meerdere maanden een groot deel van de beschikbare capaciteit binnen UHT nodig is. Dit

heeft direct gevolgen voor de planning, het behalen van wettelijke termijnen voor behandeling en daarmee voor het behalen van de doelstellingen - zoals verwoord in de VGR – dat we ouders écht willen helpen. Daarnaast ontbreekt een wettelijke basis.

- Het overgaan tot een eenmalige betaling voor iedereen vergt andere kaders, instructies en inrichting van het proces. Dit heeft een aanzienlijke organisatorische impact, juist in de tijd dat de hersteloperatie van de grond komt.
- Ik ben daarom tot de conclusie gekomen, en ik herhaal dat nog maar eens, dat de gekozen optie het meest recht doet aan de uitgangspunten om zo snel en zo rechtvaardigmogelijk het leed van de ouders te herstellen.

3.4. Behandelkaders gepubliceerd op de website

3.4.1. Spreeklijn

- De beoordelingskaders zijn in de afgelopen weken door UHT ontwikkeld. Dinsdag heb ik een eerste versie met de kamer gedeeld.
- Daarnaast hebben we vorige week een infographic van de grootste stappen in deze kaders op de website geplaatst – zodat ouders weten hoe dit proces verloopt.
- We maken snelheid en zijn ruimhartig. Dit is mogelijke door allereerst uit te gaan van het verhaal van de ouder. Deze kaders zijn bedoelt om de PZBer handvatten te bieden om iedere zaak op zijn eigen feiten en omstandigheden te kunnen beoordelen, maar daarbij ook te zorgen voor een eenduidige behandeling van ouders.
- De kaders worden doorlopend aangepast, aan de hand van opgedane inzichten en ervaringen
- De verdere werkinstructies voor persoonlijk zaakbehandelaars en het beoordelingsteam zijn nog in ontwikkeling.

3.5. Eerste betaling?

3.5.1. Wordt de eerste betaling schriftelijk bevestigd?

- De eerste betaling wordt nog niet schriftelijk bevestigd
- Wel is er een telefonische vooraankondiging
- De brief om dit schriftelijk te bevestigen is gereed om goedgekeurd te worden
- Zodra dat het geval is wordt deze standaard gebruikt voor alle toekomstige gevallen
- In een enkele situatie hebben we wel een schriftelijke bevestiging naar een bewindvoerder gestuurd

4.BLOK 4 - Gemeenten

4.1. Lopende initiatieven met gemeenten

- We zijn gestart met het overdragen van ouders naar de gemeenten wanneer zij gebruik willen maken van hun hulpaanbod.
- Ouders die zich melden worden vanaf het moment van de melding tot het moment dat hun dossier is afgerond op verschillende momenten en manieren geattendeerd op de hulp die gemeenten kunnen bieden.
- Om te beginnen natuurlijk in het contact dat de ouder heeft met de persoonlijk zaakbehandelaar. Niet alleen attendeert de persoonlijk zaakhandelaar de ouders op het hulpaanbod van de gemeenten, maar hij brengt de ouder ook met de gemeente in contact. Als de ouder dit wenst door direct door te verbinden met de contactpersoon bij gemeente en anders door het vertrekken van de contactgegevens. De persoonlijk zaakbehandelaar kan afhankelijk van de wensen van de ouder ook samen met de ouder en de gemeente in gesprek gaan over de hulp die nodig is.

- Maar ook ouders die bellen met het serviceteam en hulp nodig hebben worden geattendeerd op de mogelijkheden bij gemeente.
- Naast deze persoonlijke vorm van attenderen en overdragen hebben we ook via brieven en de website duidelijk gemaakt dat ouders contact op kunnen nemen met de gemeente, als zij extra hulp nodig hebben en is hier aandacht aan besteed in diverse webinars.
- Op deze manier worden ouders, ook voor hun dossier behandeld wordt, al op verschillende manieren op het hulpaanbod geattendeerd.
- Nu de samenwerkingsafspraken met VNG gemaakt zijn wordt de communicatie richting ouders hierover de komende tijd verder uitgebreid.
- Zelf voer ik samen met de persoonlijk zaakbehandelaars regelmatig gesprekken met ouders. Deze gesprekken vinden plaats bij gemeenten en ouders krijgen daar ook de gelegenheid om direct met de gemeente in gesprek te gaan. Ik ben daar erg positief over. Op deze manier vindt een goede overdracht plaats en wordt aan de ouder de hulp geboden die wij vanuit

de Belastingdienst niet op kunnen lossen, maar de gemeenten wel.

4.2. Verdeling activiteiten BD / VNG / gemeenten

Belastingdienst

- Als belastingdienst zijn wij verantwoordelijk voor het attenderen van de ouders op het hulpaanbod van de gemeente en de ouders die hiervan gebruik willen maken met de gemeente in contact te brengen.
- Ook zorgen wij voor een goede ingang voor gemeenten bij de Belastingdienst zodat wij hen snel kunnen hulpen bij vragen die zij hebben bij de uitvoering van de hulpverlening. En we nemen deel aan gesprekken tussen de ouder en de gemeente als de ouder hier prijs op stelt.

VNG

- Om de gemeenten te helpen bij de inrichting van de processen richt VNG een steunpunt op. Hier kunnen gemeenten ook terecht voor vragen over het proces.
- Daarnaast is VNG verantwoordelijk voor het verzamelen van de contactpersonen bij de gemeenten die de Belastingdienst nodig heeft om

ouders met de gemeente in contact te brengen. Deze gegevens zijn voor ons cruciaal om een snel en adequaat de ouders te kunnen helpen.

Gemeenten

- De gemeenten zorgen voor een zorgvuldige, effectieve en efficiënte hulp aan ouders.
- Gemeenten begeleiden de ouders intensief en zoveel mogelijk door 1 contactpersoon om zo het vertrouwen te herstellen.
- (Zij helpen op het gebied van wonen, financiën, gezondheid, werk en dagbesteding en in de gezinssituatie.)

4.3. Factsheet initiatieven die er voor zorgen dat ouders ook voor zij in behandeling worden genomen in contact worden gebracht met gemeenten

- Ouders worden, ook voor hun dossier behandeld wordt, al op verschillende manieren op het hulpaanbod van gemeenten geattendeerd.
- Ook zijn we gestart met het overdragen van ouders naar de gemeenten wanneer zij gebruik willen maken van hun hulpaanbod.
- Dit betekent dat ouders ook al terecht kunnen met hun hulpvraag bij de gemeente voordat hun dossier in behandeling wordt genomen door de Belastingdienst.

4.4. Q: Wat is er al in gang gezet om gegevensdeling met gemeenten structureel mogelijk te maken?

4.4.1. Spreeklijn

- Ik erken dat het een probleem is
- We werken aan een oplossing
- Ik ben in gesprek met SZW en BZK
- Op korte termijn zijn er geen mogelijkheden die beter zijn dan de aanpak die we met gemeenten hebben uitgewerkt
- Per 1 januari hebben we de experimenteerbepaling.
- Ik heb u eerder geïnformeerd dat we dit met twee gemeenten zullen doen. We kijken nu naar mogelijkheden om dat uit te breiden naar wellicht tien gemeenten. Belangrijk daarbij is dat het nog wel om een experiment gaat en niet té veel gemeenten raakt.

4.5. Wat als de kosten voor de samenwerking met gemeenten veel hoger uitkomen dan de €11mln?

4.5.1. Spreeklijn

- Ik ga er vanuit dat met de huidige middelen voorlopig veel ouders geholpen kunnen worden
- Het is niet ondenkbaar dat het voldoende is voor de totale populatie die we nu in beeld hebben en mogelijk ook voor ouders die zich in de toekomst nog zullen melden
- Gemeenten denken dat er veel meer dan €11mln nodig is om alle ouders de benodigde hulp te kunnen bieden. Wij denken dat het mee zal vallen
- Om die reden vragen we een externe partij om deze beoordeling onafhankelijk te doen en zal ik mij inspannen om bij de voorjaarsnota aanvullend budget los te krijgen als dat nodig is.
- Ik verwacht dat dit niet of beperkt nodig zal zijn
- Daarbij wil ik benadrukken dat als er wel extra geld nodig zal zijn, dit is om **gedupeerden te helpen**. Gedupeerden die als gevolg van de Belastingdienst **en** te strikte wetgeving in de problemen zijn gekomen. Gemeenten gebruiken dit

strikt daarvoor.

5.BLOK 5 – Het verleden

5.1. Samenloop met FSV, KPMG rapport & AP over tweede nationaliteit

5.1.1. Algemene spreektekst FSV en AP rapport

Rapport van de AP

- Gesprekken over de vraag "Wat kunnen we doen voor ouders die te maken hebben gehad met discriminatie?"
- Reeds gesproken:
  - Het College voor de Rechten van de Mens
  - Radar (de grootste anti-discriminatie voorziening van Nederland)
  - BOinK
- Het ouderpanel spreek ik op 28 oktober
- Om te voorkomen dat zoiets nogmaals kan gebeuren zijn de bevindingen van de AP ook meegenomen in het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren

Plan van Aanpak Herstellen, Verbeteren, en Borgen

- Afgelopen dinsdag heb ik samen met mijn collega Vijlbrief, de Kamer het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen toegestuurd.
- In het concept plan van aanpak kiezen wij ervoor om de processen rond risicoselectie en signalen van mogelijke fraude direct aan te pakken.
- Hierbij wordt specifiek aandacht gegeven aan het gebruik van nationaliteit en projectcode 1043.

- Dit is van belang omdat de kans op negatieve effecten voor burgers en bedrijven hier het grootst is.
- Daarnaast gaan we ook de andere processen en de ondersteunende applicaties toetsen aan de eisen van de AVG, Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Archiefwet.
- Gezien de omvang van deze actie (ongeveer 600 primaire processen en 800 applicaties) vergt dit meer tijd.
- Voor medewerkers is het essentieel dat zij zich bewust zijn en een bepaalde basiskennis hebben van de regels op grond van de AVG, BIO en de Archiefwet daarom begint de dienst per direct met een campagne rond de AVG.
- Daarnaast is het van belang dat zij het melden als zij dingen tegen komen die niet conform deze wetgeving zijn.
- Het is mogelijk dat uit de onderzoeken en acties uit het concept plan van aanpak nieuwe bevindingen boven tafel komen.
- Na beoordeling van de feiten zullen wij dan, indien nodig, beheersmaatregelen nemen. Uiteraard zullen we uw Kamer daar dan zo spoedig mogelijk over informeren.
- De drieslag van onderzoeken, daar waar nodig het nemen van maatregelen en informeren van uw Kamer, is en blijft onze aanpak.

5.1.2. Q. Bent u bereid gedisCrimineerde ouders en/of ouders in FSV additionele compensatie te geven?

A.

- Gesprekken over de vraag "Wat kunnen we doen voor ouders die te maken hebben gehad met discriminatie?"
- Reeds gesproken:
  - Het College voor de Rechten van de Mens
  - Radar (de grootste anti-discriminatie voorziening van Nederland)
  - BOinK
- Het ouderpanel spreek ik op 28 oktober
- Om te voorkomen dat zoiets nogmaals kan gebeuren zijn de bevindingen van de AP ook meegenomen in het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren

Plan van Aanpak Herstellen, Verbeteren, en Borgen

- Afgelopen dinsdag heb ik samen met mijn collega staatssecretaris de Kamer het concept plan van aanpak Herstellen, Verbeteren en Borgen toegestuurd.

- In het concept plan van aanpak kiezen wij ervoor om de processen rond risicoselectie en signalen van mogelijke fraude direct aan te pakken.
- Hierbij wordt specifiek aandacht gegeven aan het gebruik van nationaliteit en projectcode 1043.
- Dit is van belang omdat de kans op negatieve effecten voor burgers en bedrijven hier het grootst is.
- Daarnaast gaan we ook de andere processen en de ondersteunende applicaties toetsen aan de eisen van de AVG, Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Archiefwet.
- Gezien de omvang van deze actie (ongeveer 600 primaire processen en 800 applicaties) vergt dit meer tijd.
- Voor medewerkers is het essentieel dat zij zich bewust zijn en een bepaalde basiskennis hebben van de regels op grond van de AVG, BIO en de Archiefwet daarom begint de dienst per direct met een campagne rond de AVG.
- Daarnaast is het van belang dat zij het melden als zij dingen tegen komen die niet conform deze wetgeving zijn.

- Het is mogelijk dat uit de onderzoeken en acties uit het concept plan van aanpak nieuwe bevindingen boven tafel komen.
- Na beoordeling van de feiten zullen wij dan, indien nodig, beheersmaatregelen nemen. Uiteraard zullen we uw Kamer daar dan zo spoedig mogelijk over informeren.
- De drieslag van onderzoeken, daar waar nodig het nemen van maatregelen en informeren van uw Kamer, is en blijft onze aanpak.

5.1.3. Q. Bent u bereid gediscrimineerde ouders en/of ouders in FSV additionele compensatie te geven?

A.

AP

- Lastigheid: vaak niet goed te achterhalen welke ouders gediscrimineerd zijn en/of wat de gevolgen daarvan zijn geweest
- Ik ben in gesprek over de wat we kunnen doen voor ouders die gediscrimineerd zijn (College, Radar, BOink, en ouderpanel)
- Ga daarna, in overleg met deze partijen een voorstel doen over hoe ouders erkenning te geven voor dit leed

FSV

- Als onderdeel van fase II van het FSV onderzoek wordt gekeken naar het effect op burgers en bedrijf
- Daarvan houden we de TK op de hoogte

5.1.4. Q. Zitten er in de ontdekte gegevens (archief) in FSV ook toeslagouders of CAF-ouders?

A.

- Er loopt nog een onderzoek naar het exacte aantal risicosignalen van burgers/bedrijven die opgenomen zijn in dit archief.
- Als een ouder aangeeft aanspraak te willen maken op de compensatieregeling of als een ouder er specifiek naar vraagt, zal UHT in de opbouw van het dossier altijd nagaan of die persoon was opgenomen in FSV.
- De nieuwe gegevens uit FSV zullen hierbij worden betrokken.

5.1.5. **Q. Bent u bereid om te stoppen met het schonen van systemen lopende het onderzoek naar FSV?**

A.

- Wij hebben de lopende vernietigingsactiviteiten door Doc-Direkt voor wat betreft toeslagendossiers stopgezet en de dossiers die voor vernietiging in aanmerking zouden komen apart opgeslagen.
- Ook is, ten aanzien van Toeslagen, besloten om managementverslagen, mails en overige zaakgebonden informatie tot nader order niet te vernietigen.
- Wij gaan dit ook doen ten aanzien van het FSV dossier. Wij zullen de niet-gestructureerde informatie, zoals mails en afdelingsschijven, bewaren voor verder onderzoek.
- Uiteraard worden de juiste juridische en technische waarborgen hierbij in acht genomen.
- Voor de ondersteunende systemen ten behoeve van de handhaving- en toezichtprocessen onderzoeken we hoe we kunnen waarborgen dat de informatie uit deze systemen beschikbaar blijft voor verder onderzoek.

5.1.6. Q. Welke opschoningen hebben er de laatste 2 maanden plaatsgevonden?

A.

- Het ontbreekt bij de Belastingdienst aan een centraal overzicht van de schoningen.
- Deze vraag kan ik daarom niet beantwoorden.

5.1.7. **Q. Wat is de verhouding tussen het onderzoek naar de effecten van FSV en de hersteloperatie?**

A.

- Bij de uitvoering van de herstelregelingen wordt onder andere gekeken naar een mogelijke opname van de ouder in FSV.
- Het vertrekpunt bij herstel en het onderzoek naar effecten op burgers en bedrijven van vermelding in FSV of de andere applicaties is anders.
- Bij herstel is de potentieel gedupeerde Toeslaggerechtigde die al in beeld is of zich gemeld heeft het vertrekpunt. Van daaruit wordt teruggekeken en wordt voor die ouder ook bekeken of er wel of niet sprake was van registratie in FSV, en het mogelijke effect daarvan.
- Bij het geplande onderzoek naar FSV wordt breed gekeken of er gevolgen zijn geweest van registratie in FSV. Als er sprake was van een negatief effect voor de toeslaggerechtigde, kan dit aanleiding zijn voor beoordeling voor herstel.

5.2. Stukken over het verleden die alsnog gevonden worden

5.2.1. Spreeklijn

- [ANTWOORD] (volgt –)

6.BLOK 6 - Overig

6.1. 96% OGS is onterecht gebleken

6.1.1. Hoe kan het dat nu pas blijkt dat 96% OGS onterecht was?

- Er is een intern onderzoek verricht naar gevallen waar een OGS kwalificatie is gegeven.
- Om te kunnen beoordelen of de kwalificatie terecht is geweest, zijn er kaders ontwikkeld.
- Het onderzoek is nog niet afgerond maar na het beoordelen van een selecte eerste groep ouders blijkt dat 96% van de gevallen onterecht de kwalificatie OGS hebben gekregen.
- Dit hoge percentage komt omdat we zeer ruimhartig hebben gekeken naar de initiële afgegeven kwalificatie. Alleen de meest evidente gevallen zijn uiteindelijk gekwalificeerd als terecht OGS. Dat betekent echter niet dat er in de andere groep geen ouders zitten die het label in het verleden wel terecht hebben gekregen.
- In onze ruimhartige benadering zijn wij uitsluitend uitgegaan van de stukken die wij in ons bezit hadden, we hebben geen (extra) stukken opgevraagd bij de ouders.

- Daarnaast is er goed naar de motivering van het initiële besluit gekeken. Dat betekent dat goed is gekeken of de ouder voldoende is geïnformeerd over de gegeven OGS kwalificatie. Als dat beter had gekund, dan is dat meegenomen als onterecht OGS in het interne onderzoek.
- In situaties waar niet alle informatie terug is gevonden, hebben we er in die gevallen voor gekozen om het voordeel van de twijfel te geven en de kwalificatie als onterecht aan te merken.
- Er is gekozen voor deze ruimhartige aanpak omdat duidelijk is geworden dat het toepassen van een OGS kwalificatie disproportionele gevolgen kan hebben. Naast het feit dat de ouders met een OGS kwalificatie niet in aanmerking kwamen voor een persoonlijke betalingsregeling, werd hun ook in sommige gevallen deelname aan een saneringsvorm zoals MSNP/WSNP geweigerd.
- We informeren uw kamer in de volgende voortgangsrapportage over de uiteindelijke resultaten van het onderzoek.

6.2. Juridische ondersteuning gedupeerde ouders

6.2.1. Spreeklijn

- [ANTWOORD] (volgt –)